

สมัยอพยพ

อพยพ

หนังสือเล่มนี้เป็นเล่มที่สองในห้าเล่มที่โมเสสเขียนขึ้น ห้าเล่มนี้เราเรียกกันว่า เพ็นทะทูก คำว่า "อพยพ" หมายความว่า "ออกไป" ในหนังสือปฐมกาล บทที่ 12-50 เราพบเรื่องเกี่ยวกับอับราฮัม พร้อมกับบุตรหลานกับเหลนของตน พระเจ้าทรง ทำพันธสัญญาไว้กับอับราฮัมว่า โดยเชื้อสายของอับราฮัม (ซึ่งคือพระเยซูคริสต์) ทุกประเทศในโลกนี้จะได้รับพระพร หนังสือ อพยพนี้บันทึกเรื่องราวที่ชนชาติอิสราเอลถูกปล่อยจากประเทศอียิปต์ การพ้นจากการเป็นทาสของเขา และการรวบรวม ชนชาตินี้ให้เป็นประเทศ คือประเทศอิสราเอล พระเจ้าทรงรับประเทศนี้เป็นประเทศพิเศษ และทรงประทานพิธีต่างๆ แห่ง พระราชบัญญัติ ซึ่งจารึกไว้ในชีวิตของทุกคนในประเทศนี้ พิธีต่างๆ เหล่านี้เล็งถึงพระคริสต์และความรอดโดยความเชื่อ พิธีต่างๆ เหล่านี้ (รวมทั้งเครื่องบูชา พวกปุโรหิต และคำพยากรณ์) ได้เล็งถึงพระเยซู

หนังสือโรม 9:4-5 ได้กล่าวถึงชนชาติอิสราเอลนี้ว่า "พวกเขาเป็นคนที่อิสราเอล ได้รับการทรงให้เป็นบุตรของพระเจ้าและสง่าราศี และบรรดาพันธสัญญา และการทรงประทานพระราชบัญญัติ และการปรนนิบัติพระเจ้าและพระสัญญาทั้งหลาย ทั้งบรรพบุรุษก็เป็นของเขาด้วย และพระคริสต์ก็ได้ทรงถือกำเนิดตามเนื้อหนังในเชื้อชาติของเขา พระองค์ผู้ทรงอยู่เหนือสารพัด ผู้ซึ่งพระเจ้าจะทรง โปรดอวยพระพรเป็นนิตย์ เอเมน"

การลำดับวัน เดือน ปี ของอาจารย์เจมส์ ฮัทซอร์ ว่าพวกอิสราเอลอพยพจากประเทศอียิปต์ในปีก่อน ค.ศ. 1491 พิธีต่างๆ แห่งพระราชบัญญัติ (เช่น เครื่องบูชา เทศกาล วันสะบาโต และพิธีสühnd) ที่พูดถึงในหนังสืออพยพนี้ ไม่ได้ เป็นคำสั่งสำหรับพวกเราในสมัยนี้ "แต่บรรดาเหตุการณ์เหล่านี้จึงได้บังเกิดแก่เขาเพื่อเป็นตัวอย่าง และได้บันทึกไว้เพื่อเตือนสติเราทั้งหลาย ผู้ซึ่งกำลังอยู่ในกาลสุดปลายของแผ่นดินโลก" (1 คร 10:11)

เวลินิตี

คำว่า เวลินิตี หมายความว่า "สิ่งที่เกี่ยวข้องกับเลวี" เล่มนี้เป็นเล่มที่สามในห้าเล่มที่โมเสสเขียนขึ้น โดยได้รับ การคลอใจจากพระเจ้า ห้าเล่มนี้เราเรียกกันว่า เพ็นทะทูก เล่มนี้มีกรอธบายถึงหน้าที่ พิธี การรับใช้ และเทศกาลต่างๆ ของพวกฮีบรู สิ่งเหล่านี้เป็นการเปรียบเทียบถึงความจริงซึ่งปรากฏชัดในพระคัมภีร์ใหม่ เวลาเราศึกษาเกี่ยวกับสิ่งเหล่านี้ เราจะเข้าใจว่าสิ่งเหล่านี้ได้เปรียบเทียบกับพระเยซูคริสต์ มีแต่พระเจ้าองค์เดียวที่สามารถตั้งการเปรียบเทียบแบบนี้ขึ้นมา ซึ่งเปรียบเทียบกับอย่างสวยงามถึงพระเยซูเจ้า

ในหนังสืออพยพ พระเจ้าตรัสกับโมเสส "จากภูเขาลูกนี้" พระเจ้าทรงปรากฏในลักษณะเป็นเปลวไฟ พระสุรเสียงของ พระเจ้ามีลักษณะเป็นฟ้าร้อง และประชาชนกลัวพระองค์ แต่ในหนังสือเวลินิตีนี้ พระเจ้าปรากฏอยู่

ในที่บริสุทธิ์ที่สุด และ ตรัสกับประชาชนจากพลับพลา คือจากพระที่นั่งกรุณาซึ่งอยู่ในที่บริสุทธิ์ที่สุดแห่ง พลับพลานั้น พระเจ้าทรงเป็นพระเจ้า แห่งพระคุณ

ทั้งในสมัยนี้และในสมัยนั้น คือสมัย 2,000 ปี ก่อนพระเยซูประสูติในโลกนี้ พระเจ้าทรงเปิดเผยถึงพระ เมตตา กรุณาของพระองค์โดยพระเยซูคริสต์ โดยใช้เครื่องหมายต่างๆซึ่งเปรียบเทียบกับพระเยซูนั้น

พวกเขาวิมาจากตระกูลเลวี ซึ่งพวกนี้ได้ใช้ชีวิตเป็นปุโรหิต และนมัสการพระเจ้า หนังสือเลวินิตินีได้เปิดเผยถึง พระราชบัญญัติต่างๆ เกี่ยวกับการรับใช้ ในเล่มนี้คำที่สำคัญคือ "ความบริสุทธิ์" ซึ่งเราเจอ 87 ครั้ง คำนี้ เล็งถึง การแยกตั้งไว้ฝ่ายพิธีซึ่งเปรียบเทียบกับ การแยกตั้งไว้ฝ่ายจิตวิญญาณ

กัณดารวิถี

เล่มนี้เป็นเล่มที่สี่ในห้าเล่มที่โมเสสเขียนขึ้น ห้าเล่มนี้เราเรียกกันว่า เพ็นตะทูก เล่มนี้เรียกว่า "กัณดารวิถี" เพราะว่า หนังสือเล่มนี้เกี่ยวกับการเดินทางของพวกอิสราเอล เล่มนี้เริ่มต้นเมื่อประชาชนอิสราเอลอยู่ที่ภูเขาซีนาย แล้วสิ้นสุดลงเมื่อ พวกเขาตั้งค่ายที่เขตแดนฝ่ายเหนือของประเทศโมอับที่แม่น้ำจอร์แดน และตอนนั้นชาวอิสราเอลกำลังวางแผนที่จะข้าม แม่น้ำจอร์แดน แล้วเข้าไปอยู่ในแผ่นดินที่พระเจ้าทรงสัญญาไว้กับพวกเขา ตามประวัติศาสตร์เล่มนี้ ต่อจากหนังสืออพยพ แล้วหนังสือเลวินิตินีซึ่งเกี่ยวกับพระราชบัญญัติของพระเจ้า อยู่ระหว่างสองเล่มนี้

มีอยู่สองบทที่บันทึกจำนวนคนของอิสราเอล คือบทที่ 1 และ 26 ที่เหลือบันทึกการเดินทางของชนชาติอิสราเอล จากภูเขาซีนายไปถึงแม่น้ำจอร์แดน

1 อิสราเอล เป็นทาสในอียิปต์ (อพย 1:1-12:36)

- ก พวกของพระเจ้า (คือพวกอิสราเอล) หลังจากทีโยเซฟตายไปราว ๆ 75 ปีแล้ว ประชาชนชาวอิสราเอล ซึ่งอาศัยอยู่ในอียิปต์ก็เริ่มถูกกดขี่ข่มเหงจากกษัตริย์ฟาโรห์ (อพย 1:8-14)
- ข พระคุณของพระเจ้า พระเจ้าทรงสดับฟังเสียงร้องคร่ำครวญของพวกเขา พระองค์จึงทรงวางแผนการ ที่จะช่วยพวกเขาให้พ้นภัย (2:23-24)
- ค คนของพระเจ้า (คือโมเสส)
 - 1 เจ้าชายแห่งอียิปต์ (อพย 2:1-14) โมเสสกำเนิดขึ้น (ปีก่อน ค.ศ. 1525)
 - ก ทารกลอยมาตามแม่น้ำไนล์ (2:1-9)
 - ข ราชบุตรในพระราชวัง (2:10)

- ค ศพในทราย (2:11-26) เมื่อโมเสสอายุ 40 ปีเขาก็ไปจากอียิปต์เดินทางไปยังปา
ซีนาย มี 2 สาเหตุที่ทำให้โมเสสทำเช่นนั้น
 - 1 เนื่องจากคดีฆ่าคนตาย (2:11-15)
 - 2 เนื่องจากความเชื่อในพระเมสสิยาห์ (ฮบ 11:24-26)
- 2 ผู้เลี้ยงแกะแห่งมิดยาน
 - ก โมเสสพบที่เลี้ยงได้ในเมืองมิดยาน และได้แต่งงานกับนางศิปโปราห์บุตรสาว
ของเรอูเอล และดำรงชีวิตด้วยการเป็นผู้เลี้ยงแกะอยู่นานถึง 40 ปี (2:21)
 - ข โมเสสได้รับการทรงเรียกจากพุ่มไม้ที่ลุกไหม้ให้นำนางอัสราเอลให้พ้นภัย
(3:1-10)
 - ค โมเสสต่อต้านการทรงเรียกนี้ โดยยกข้อแก้ตัว 5 ข้อซึ่งเป็นเหตุที่เขาไม่สามารถ
ทำตามพระบัญชาของพระเจ้าได้
 - 1 ข้าพเจ้าไม่มีความสามารถ (3:11)
 - 2 ข้าพเจ้าไม่มีข้อมูล (3:13)
 - 3 ข้าพเจ้าไม่มีสิทธิอำนาจ (4:1)
 - 4 ข้าพเจ้าไม่มีความสามารถในการพูด (4:10)
 - 5 ข้าพเจ้าไม่มีความประสงค์ (4:13)
- ง ศัตรูของพระเจ้า (คือกษัตริย์ฟาโรห์) (อพย 5-10) ฟาโรห์ (อะเมนโฮเทพ 2) ปฏิเสธข้อเรียกร้อง
ของโมเสส และฟาโรห์ทรงบัญชาให้พวกทาสอัสราเอลได้รับความทุกข์ทรมานมากขึ้น
(5:2, 4-9)
- จ ภัยพิบัติจากพระเจ้า (อพย 7-10) ใช้เวลาประมาณ 10 เดือน
 - 1 น้ำกลายเป็นเลือด (7:20-22) เดือนกรกฎาคม
 - 2 ฟุ้งกบเข้าโจมตี (8:6-7) เดือนกันยายน
 - 3 ตั๊กแตน (8:17-19) เดือนตุลาคม
 - 4 ฟุ้งเห็บ (8:23-24)
 - 5 โรคระบาดร้ายต่อฝูงสัตว์ (9:6) เดือนมกราคม
 - 6 ฝี (9:10)
 - 7 ลูกเห็บปนไฟ (9:23-26) เดือนกุมภาพันธ์
 - 8 ฟุ้งตั๊กแตน (10:13-15) เดือนมีนาคม

9 ความมืดทึบเป็นเวลา 3 วัน (10:22-23)

ระหว่างที่เกิดภัยพิบัตินั้น ฟาโรห์ได้เสนอต่อโมเสสให้มีการประนีประนอม 4 เรื่อง ทุกเรื่องก็ถูกปฏิเสธเสีย

- ก อย่าไป แต่ให้ถวายเครื่องบูชาในอียิปต์นี้เอง (8:25)
- ข ไปได้ แต่อย่าไปให้ไกลนัก (8:28)
- ค ไปได้ แต่ให้พวกลูก ๆ ของท่านอยู่ที่นี้ (10:10)
- ง ไปได้ แต่ให้ฝูงสัตว์อยู่ที่นี้ (10:24)

10 ประหารบุตรหัวปี (12:29) 15 เมษายน

ฉ ความรอดของพระเจ้า (อพย 11-12) ภัยพิบัติครั้งสุดท้ายรุนแรงมากจนกระทั่งแม้แต่ครวเรือนอิสราเอลก็ต้องป้องกันตัวเอง เพราะฉะนั้นพวกอิสราเอลจะต้องขโลมเลือดลูกแกะตามกรอบประตูของตน ครวเรือนเหล่านั้นก็จะได้รับการไว้ชีวิต (11:4-5; 12:12-13, 21-23) และในวันที่ 15 เมษายน 1445 ก่อน ค.ศ. ในเวลาเที่ยงคืน เหตุการณ์นั้นก็เกิดขึ้น ผลก็คือ ฟาโรห์ (ที่บุตรชายก็ถูกประหารด้วย) ทรงยอมให้อิสราเอลออกไปจากอียิปต์ได้ (12:29-36)

ช การทรงเลือกของพระเจ้า

- 1 ทรงแยกบุตรหัวปีไว้ (อพย 13:2; 19:6; กคว 8:16)
- 2 ทรงเลือกเส้นทางที่ปลอดภัยกว่าให้พวกอิสราเอล (13:17)

2 อิสราเอล ระหว่างการเดินทางไปยังภูเขาซีนาย (อพย 12:37-18:27) มีเหตุการณ์สำคัญเกิดขึ้น 10 อย่างด้วยกัน ในระหว่างที่พวกเขาเดินทางจากเมืองรามเสสในอียิปต์ไปถึงเชิงเขาซีนาย ระยะทางประมาณ 240 กิโลเมตร เหตุการณ์เหล่านั้น ได้แก่

ก เมฆรัศมีอันสว่างไสวของพระเจ้าได้ปรากฏขึ้น (13:21-22) นี่เป็นครั้งแรกที่เมฆนี้ได้ปรากฏขึ้น คือ จะเกิดแสงสว่างไสวซึ่งมองเห็นได้และเป็นสิ่งที่แสดงถึงการเสด็จมาปรากฏของพระเจ้า (13:21-22) การทรงปรากฏครั้งอื่น ๆ ในพระคัมภีร์เดิมและพระคัมภีร์ใหม่ก็อย่างเช่น

- 1 ที่ทะเลแดง (อพย 14:19-20)
- 2 ในพลับพลาที่บรูซุทธิยัง (ลนต 16:2)
- 3 ในพระวิหารที่บรูซุทธิยัง (2 พศด 5:11-14)
- 4 การทรงปรากฏในสมัยเอเสเคียล (อสค 10:3-4)

ข ฟาโรห์ไล่ตามพวกอิสราเอล ฟาโรห์เสียใจที่ตนได้ปล่อยพวกอิสราเอลไป (14:5-10)

ค ทะเลแดงแหวกออกจากกัน (14:13-31)

- ง พวกอิสราเอลฉลองกันเพราะพวกเขาได้พ้นภัย และกองทัพฟาโรห์พินาศไป (15:1-21)
- จ น้ำขมที่ตำบลมาราห์ก็กลายเป็นน้ำจืดโดยการโยนต้นไม้ลงไปในน้ำนั้น (15:22-26) ครั้งนี้พระเจ้าได้ทรงสัญญาแก่พวกเขาว่าพวกเขาจะปลอดภัยจากโรคร้ายไข้เจ็บ เพียงแต่ให้พวกเขาเชื่อฟังพระองค์เท่านั้น
- ฉ มาตาลงมาจากสวรรค์ (16:4, 14, 35) อาหารนี้จะเป็นอาหารหลักของพวกเขา 40 ปี
- ช การตั้งวันสะบาโตขึ้น (16:23, 26-30; 31:13)
- ซ การตีสีลาที่เรฟีดิม (17:1-7) เพื่อให้มีน้ำดื่มซึ่งพระเจ้าทรงประทานให้อย่างอัศจรรย์โดยน้ำนั้นไหลออกมาจากข้าง ๆ ศิลา นั้น และอีกเกือบจะ 40 ปีต่อมา โมเสสจะตีสีลาอีกก่อนหนึ่งในที่ห่างไกลออกไป แต่ในครั้งนั้นโมเสสไม่ได้กระทำตามน้ำพระทัยพระเจ้า (กคว 20:7-13)
- ณ พวกอิสราเอลหวัหวัชชะต่อพวกอามาเลข (17:8-16) ในช่วงนี้มีเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นเป็นครั้งแรก 4 อย่าง

- 1 การกล่าวถึง โยชูวา เป็นครั้งแรก โมเสสได้เลือกเขาให้นำทัพอิสราเอล (17:9)
- 2 โมเสสช่วยให้อิสราเอลชนะสงครามเป็นครั้งแรก (17:11-12)
- 3 ส่วนแรกของพระคัมภีร์ที่ได้เขียนขึ้น (17:14)
- 4 การกล่าวอ้างถึงพระนามยิ่งใหญ่พระนามหนึ่งของพระเจ้า - เยโฮวาห์นิสซี (พระเยโฮวาห์ทรงเป็นธงของข้าพเจ้า) (17:15)

ญ โมเสสได้พบกับครอบครัวเขา (18:5)

3 อิสราเอล พักอาศัยที่ซีนาย (อพย 19:1-กคว 10:10)

เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 1445 ปีก่อน ค.ศ. อิสราเอลได้มาถึงภูเขาซีนาย พวกเขาจะอยู่ที่นั่นนาน 11 เดือน 5 วัน (อพย 19:1; กคว 10:11) เหตุการณ์สำคัญ 3 อย่างได้เกิดขึ้นในช่วงนี้ ได้แก่

- 1 การทรงประทานพระราชบัญญัติ (การเรียกร้องให้มีสามัคคีธรรมกัน)
- 2 ความเสื่อมทรามที่มาจากรูปลูลูโคทองคำ (การทำลายสามัคคีธรรมนั้น)
- 3 การสร้างพลับพลา (การทำให้มีสามัคคีธรรมกลับคืนมาอีก)

ตอนนี้ให้เรามาดูกันถึงสิ่งนำไปถึงเหตุการณ์ 3 อย่าง และให้เราพิจารณาถึงเหตุการณ์เหล่านั้นด้วย

ก สิ่งนำไปถึงการทรงประทานพระราชบัญญัติที่ภูเขาซีนาย

- 1 ในวันที่ 3 พระเจ้าทรงปรากฏพระองค์บนภูเขาซีนายพร้อมด้วยฟ้าร้อง, ฟ้าแลบ, เมฆหนาทึบ, เสียงแตร, แผ่นดินไหว, คว้น และไฟ (อพย 19:16-18)

- 2 โมเสสขึ้นภูเขาซีนายที่พระเจ้าทรงตรัสประทานพระบัญญัติ 10 ประการ และพระบัญชา 70 ข้อซึ่งประกอบกันขึ้นเป็นหนังสือสัญญาไมตรี และโมเสสก็ลงเขามากล่าวพระคำของพระเจ้าทำให้พวกอิสราเอลฟัง (19:20-23:33) ประชาชนก็ตกลงว่าจะเชื่อฟังทุกสิ่งที่พระเจ้าได้ตรัสแก่โมเสส (24:3) โมเสสก็ได้เขียนทุกสิ่งที่พระเจ้าได้ตรัสบอกพวกเขา แล้วจึงสร้างแท่นบูชาขึ้น ปักเสาหินขึ้น 12 ก้อน และได้ประพรมเลือดถวายบนแท่นบูชา นั้นเพื่อให้ข้อสัญญานี้สำเร็จ (24:4-8)
- 3 โมเสสขึ้นภูเขาอีกครั้ง ครั้งนี้ที่เขาใช้เวลาอยู่ที่นี้ 40 วัน ซึ่งในเวลานี้เขาได้รับแบบอย่าง เพื่อสร้างพลับพลาและแผ่นศิลา 2 แผ่น (24:18; 25:9; 31:18; 34:28)
- 4 พระเจ้าทรงเตือนให้โมเสสลงจากภูเขาทันทีเพื่อจัดการกับวัวทองคำข้างล่างนั้น (32:1-14)

ข การพิจารณาถึงการทรงประทานพระราชบัญญัติที่ภูเขาซีนาย พระราชบัญญัตินี้มีส่วนใหญ่ ๓ ส่วนด้วยกัน คือ

- 1 กฎศีลธรรม (Moral) ส่วนนี้เรารู้จักกันโดยทั่วไปในนามของ "พระบัญญัติ 10 ประการ" (อพย 20:3-17; พบญ 5:7-21)
 - ก เจ้าอย่ามีพระเจ้าอื่นต่อหน้าเราเลย (20:3)
 - ข เจ้าอย่าทำรูปเคารพใด ๆ สำหรับตน (20:4-6)
 - ค เจ้าอย่าออกพระนามพระเยโฮวาห์พระเจ้าของเจ้าเล่นเปล่า ๆ (20:7)
 - ง จงระลึกถึงวันสะบาโตเพื่อรักษาวันนั้นไว้ให้บริสุทธิ์ (20:8-11)
 - จ จงนับถือบิดามารดาของเจ้า (20:12)
 - ฉ เจ้าอย่าฆ่าคน (20:13)
 - ช เจ้าอย่าผิดประเวณี (20:14)
 - ซ เจ้าอย่าลักขโมย (20:15)
 - ฌ เจ้าอย่าเป็นพยานเท็จ (20:16)
 - ฎ เจ้าอย่าโลภอยากได้ (20:17)
- 2 กฎฝ่ายจิตวิญญาณ (Ceremonial) ส่วนนี้เกี่ยวกับพิธีปฏิบัติ ซึ่งทั้งหมดเปรียบได้กับพระเยซูคริสต์และความรอด (ฮบ 10:1) ส่วนนี้เราจะรวมถึงการเลี้ยงและการถวาย ฯลฯ ของพวกเลวีด้วย (อพย 35-40; ลนต) ครั้งนี้พระเจ้าทรงทำสัญญาไว้ 2 เรื่อง

- ก พระองค์จะทรงส่งทูตสวรรค์ของพระองค์ (พระเมสสิยาห์) เพื่อนำชาติอิสราเอลให้เข้าไปในคานาอัน (อพย 23:20-23)
- ข พระองค์จะทรงส่งฝูงตัวต่อไปจับไล่พวกชาตินอกศาสนาไปเสียจากคานาอัน (23:28)
- 3 กฎทางสังคม (Civil) ส่วนนี้เกี่ยวกับคำพิพากษาและพระบัญชาอันศักดิ์สิทธิ์ซึ่งพระเจ้าทรงบัญญัติให้ใหม่สำหรับชาติอิสราเอล ส่วนนี้จะรวมถึง พระราชบัญญัติต่าง ๆ เกี่ยวกับอาหาร, การส่งเสริมการอนามัย, การแยกคนและสัตว์ที่ป่วยให้อยู่ต่างหาก, การบำรุงรักษาดิน, ภาษี, การทหาร, การสมรส, การหย่า, เป็นต้น (อพย 21-22) พูดย่าง ๆ ก็คือ
- ก กฎศีลธรรมแสดงให้เห็นถึง "การเปิดเผย" ของพระราชบัญญัติ
- ข กฎทางสังคมแสดงให้เห็นถึง "การประพุดิ" ของพระราชบัญญัตินั้น
- ค กฎฝ่ายจิตวิญญาณแสดงให้เห็น "ความเข้าใจ" ถึงพระราชบัญญัตินั้นคือ พระเยซูคริสต์! (มธ 5:17-18; รรม 10:4)
- ค ความเสื่อมทรามที่มาจากรูปวัวหนุ่มทองคำ (อพย 32)
- 1 ในช่วงหลายวันสุดท้ายที่โมเสสพักอยู่บนยอดเขาซีนายนั้น พวกอิสราเอลซึ่งอยู่ที่เชิงเขาข้างล่างก็เรียกร้องให้อาโรนสร้างพระให้แก่พวกเขา อาโรนก็เห็นด้วยและได้ใช้ต่างหูทองคำของพวกเขามาหล่อเป็นรูปวัวหนุ่มทองคำ หลังจากที่พวกเขาได้นมัสการวัวหนุ่มทองคำนั้นแล้ว ประชาชน ก็มีการฉลองกันโดยการเปลือยตัวมั่วกายกันอย่างไร้ศีลธรรม (อพย 32:1-6)
- 2 พระเจ้าตรัสสั่งให้โมเสสลงไปโดยเร็ว เมื่อโมเสสเห็นความผิดบาปนั้น เขาจึงได้ทิ้งแผ่นศิลา 2 แผ่นที่จารึกพระบัญญัติ 10 ประการจนแตกไป (32:19) โมเสสว่ากล่าวอาโรนพี่ชายของตน อย่างรุนแรง (32:21-24) มีคนถูกลงโทษถึงความตาย 3,000 คนเพราะเหตุความผิดบาปนี้ (32:25-29)
- 3 โมเสสซึ่งเคยอ่อนวอนเพื่อพวกอิสราเอลขณะเมื่ออยู่บนภูเขาแล้วนั้น (32:11-14) ก็ได้ไปอ่อนวอนแทนชนชาติที่ทำบาปอีก (32:30-35) โมเสสทูลขอให้ตนได้เห็นพระสง่าราศีของ พระเจ้า (33:18) พระเจ้าตรัสตอบว่า (33:19-23)
- 4 โมเสสขึ้นภูเขาซีนายอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งพระเจ้าได้ทรงเขียนพระบัญญัติ 10 ประการอีกครั้งหนึ่งทรงบัญชาให้โมเสสสร้างหีบขึ้นใบหนึ่ง และให้ใส่แผ่นศิลาเหล่านี้ไว้ในหีบนั้น หีบนี้ต่อมารู้จักกันในนาม "หีบสัญญาไมตรี" (34:1-4; พบญ 10:1-2)

- 5 โมเสสลงจากภูเขาซีนาย (34:29-30, 33-35)
- ง การสร้างพลับพลา (อพย 25-31; 35-41; ลนต)
- 1 ลักษณะของพลับพลา ประกอบด้วย 3 ส่วน
- ก ลานชั้นนอก เป็นการจัดรั้วปักกัน ยาว 50 เมตร กว้าง 25 เมตร และสูง 7.5 เมตร (อพย 27:11-14)
- ข ลานชั้นใน ข้างในรั้วปักกันมีเต็นท์ ยาว 15 เมตร กว้าง 5 เมตร และสูง 5 เมตร เป็นห้อง 2 ห้อง มีม่านทับกันห้องทั้ง 2 นี้ไว้ ส่วนที่อยู่ทางทิศตะวันออกของเต็นท์ เรียกกันว่า ลานชั้นใน (26:1-2, 31-33)
- ค ที่บริสุทธิยิ่ง เป็นชื่อของส่วนที่อยู่ทางทิศตะวันตกของเต็นท์ (26:33-34)
- 2 เครื่องตกแต่งของพลับพลา ที่สำคัญมีอยู่ 6 สิ่งด้วยกัน
- ก แทนบูชาทองเหลือง (อพย 27:1-8; 38:1-7)
- ข ชั้นทองเหลือง (อพย 30:18; 38:8)
- ค โต๊ะตั้งขนมปังถวาย (อพย 25:23-30; 37:10-16)
- ง แทนประทีปทองคำ (อพย 25:31-40; 37:17-24)
- จ แทนเผาเครื่องหอม (อพย 30:1-10; 37:25-28)
- ฉ หีบสัญญาไมตรี (อพย 25:10-22; 37:1-9)
- 3 ปุโรหิตแห่งพลับพลา อาโรนได้เป็นมหาปุโรหิตคนแรกของพวกเขาอิสราเอล (อพย 28:1-4) และปุโรหิตอื่น ๆ ก็ได้รับเลือกมาจากตระกูลของอาโรน (ตระกูลเลวี) ด้วย (กตว 8:14-19)
- ก พิธีทำให้เป็นปุโรหิต
- 1 พวกเขาได้รับการชำระตัวด้วยน้ำ (อพย 29:4)
- 2 พวกเขาได้สวมใส่ด้วยเครื่องทรง (อพย 28:39-43; 29:5-6) (หมายเหตุ: สำหรับลักษณะเครื่องทรงของมหาปุโรหิตให้ดูที่ อพย 28:1-38)
- 3 พวกเขาได้รับการชโลมด้วยน้ำมัน (อพย 29:7)
- 4 พวกเขาได้รับการประพรมด้วยเลือด (อพย 29:20)
- ข หน้าที่ของพวกปุโรหิต
- 1 เกี่ยวกับการนมัสการในพระวิหาร (กตว 3:5-9)
- 2 เกี่ยวกับด้านกฎหมาย (พบญ 17:8-9)

3 เกี่ยวกับเรื่องส่วนตัว (กตว 6:23-27)

- 4 เครื่องบูชาแห่งพลับพลา
- เครื่องบูชา 3 ประการแรกใช้ถวายเพื่อคงไว้ซึ่งความสามัคคีธรรมกับพระเจ้า แต่เครื่องบูชา 2 อย่างหลังนั้นใช้ถวายเพื่อสร้างสามัคคีธรรมที่เสียแล้วให้ดีขึ้นอีก
- ก เครื่องเผาบูชา (ลนต 1:2-8) (ไถ่โทษผู้ขึ้น โค แกะ แพะ)
 - ข เครื่องกระยารายถวาย (2:1-3, 13) (แป้ง น้ำมัน กำยาน เกลือ)
 - ค เครื่องโมทนาพระคุณ (3:7-11) (แกะ)
 - ง เครื่องบูชาไถ่ (ระลึกถึง) ความผิดบาป (4:3-12) (โค)
 - จ เครื่องบูชาล้างละเมียด (5) (แกะ แพะ นกเขา นกพิลาป แป้ง)
- 5 งานเลี้ยงแห่งพลับพลา ในปฏิทินของอิสราเอลมีงานเลี้ยงพิเศษและเวลาหยุดพัก 9 งานด้วยกัน งานเลี้ยง 3 งานแรกนั้นเพื่อให้ผู้เชื่อระลึกถึงกิจการเนรมิตสร้างของพระเจ้า งานเลี้ยง 6 งาน หลังนั้นเกี่ยวกับกิจการไถ่บาปของพระองค์
- ก กิจการเนรมิตสร้าง
- ข้อสังเกต: ทั้ง 3 ประการนี้กล่าวถึงการเนรมิตสร้างของพระเจ้า เพราะวันเหล่านี้จะมาตามวงจรไม่รู้จบของเลข 7 ซึ่งเหมือนอย่างที่ได้ทรงหยุดพักในวันที่ 7
- 1 วันสะบาโตทุกสัปดาห์ (อพย 20:8-11; ลนต 23:1-3)
 - 2 งานเลี้ยงวันสะบาโตทุก 7 ปี (อพย 23:10-11; ลนต 25:2-7)
 - 3 งานเลี้ยงสะบาโตทุกปีที่ 50 (ลนต 25:8-16)
- ข กิจการไถ่บาป 10 ม.ย. เข้าคานาอัน
- 1 งานเลี้ยงปีสกา (ลนต 23:4-8) กล่าวถึงความตายของพระเยซูบนกางเขน (1 คร 5:7) 14 ม.ย. ยชว 5:10
 - 2 งานเลี้ยงแห่งผลแรก (ลนต 23:9-14) กล่าวถึงการฟื้นคืนพระชนม์ของพระเยซู (1 คร 15:23) 15 ม.ย. ยชว 5:11
 - 3 งานเลี้ยงเทศกาลเพ็นเทคอสต์ (ลนต 23:15-22) กล่าวถึงการประกอบด้วยฤทธิ์เดชของพระวิญญาณบริสุทธิ์ (กิจการ 2:1-4) 15 ม.ย. + 50 วัน = 4 มิถุนายน

- 4 งานเลี้ยงเปาเตอร์ (ลนต 23:23-25) กล่าวถึงการทรงรับพวกผู้เชื่อขึ้นไป และการเสด็จมาครั้งที่ 2 ของพระเยซู (1 ธศ 4:13-18) 1 ต.ค. ลนต 23:24
- 5 วันงานเลี้ยง"เถโทยบาป (ลนต 23:26-32) กล่าวถึงความทุกข์ลำบากครั้งใหญ่ 7 ปี (วว 6-19) ในภาษาฮีบรูวันนี้ เรียกว่า "ยอมคิพพูริม" มีขึ้นในวันที่ 10 ตุลาคมของทุกปี ระเบียบของการนมัสการในวันสำคัญนี้ได้บอกไว้อย่างละเอียดใน ลนต บทที่ 16 10 ต.ค. ลนต 23:27
- ก มหาปุโรหิตจะถวายลูกวัวตัวผู้เป็นเครื่องบูชาสำหรับตนเอง (16:6) พวกนักเทศก็จะต้องได้รับความรอดและการชำระล้างด้วย!
- ข แล้วจะจับฉลากระหว่างแพะ 2 ตัว เพื่อตัดสินใจว่าตัวไหนเป็นแพะรับบาปที่จะนำไปปล่อยในป่า และตัวไหนจะถูกฆ่าเสีย (16:7-10)
- ค มหาปุโรหิตก็จะประพรมโลหิตของลูกวัวตัวผู้และโลหิตของแพะลงบนพระที่นั่งกรุณา 7 ครั้ง (16:11-19)
- ง สูดทำยมมหาปุโรหิตก็จะวางมือทั้ง 2 ของตนบนแพะรับบาปและสารภาพความผิดบาปของพวกอิสราเอลไว้บนแพะตัวนั้น แล้วจะตั้งให้ชายผู้หนึ่งนำแพะตัวนั้นไปปล่อยในป่า (16:20-22)
- 6 งานเลี้ยงทับอาศัย (ลนต 23:33-44) เล็งถึงการครอบครองพันปีของพระเยซูคริสต์ (วว 20:1-6) 15 ต.ค. ลนต 23:34
- 6 การอุทิศเพื่อพลับพลา (อพย 30:22-33; 40:33-35) เป็นการอุทิศสร้างสิ่งก่อสร้างที่สำคัญที่สุดที่เคยสร้างมาบนแผ่นดินโลก ซึ่งใช้เวลา 6 เดือนในการก่อสร้างจนเสร็จสมบูรณ์ ค่าสร้างหลายพันล้านบาท (ได้ใช้ทองคำหนักกว่า 1409 กก และเงินหนักราว ๆ 4364 กก ในการก่อสร้าง พลับพลาสำเร็จในวันที่ 1 เมษายน 1444 ปี ก่อน ค.ศ. พลับพลาถูกสร้างขึ้นด้วยความเต็มใจของทุกคน (ดู อพย 35:5, 21-22, 29; กฉว 7) อย่างไรก็ตาม ได้มีเหตุการณ์อันน่าเศร้าเกิดขึ้น ในตอนที่มีการฉลองอันน่ายินดีนั้น นั่นคือ นาตับ และอาบีสู ซึ่งเป็นปุโรหิต บุตรชายของอาโรนได้ตายลง ชายหนุ่มที่ชั่วและโง่เขลาทั้ง 2 คนนี้ได้ถวายไฟอื่นที่ไม่บริสุทธิ์ต่อเบื้องพระพักตร์พระเยโฮวาห์ นอกจากนี้เรื่องยังได้ชี้ให้เห็นว่า ทั้ง 2 คนมาเหล้าในเวลานั้น (ลนต 10:1-10)

- 7 จุดมุ่งหมายของพลับพลา
- ก เพื่อให้ชาวอิสราเอลมีศูนย์กลางของการนมัสการที่มองเห็นได้ ในที่บริสุทธิ์ยิ่งนั้น มนุษย์จะพบกับพระเจ้าที่ทรงสถิตเหนือพระที่นั่งกรุณาซึ่งประพรหมด้วยโลหิต
 - ข เพื่อเป็นแบบอย่างให้เห็นถึงกิจการในอนาคตของพระเยซูคริสต์
 - ค เพื่อให้มองเห็นภาพโครงการความรอดทั้งหมด
- 8 การสำรวจสำมะโนครัวในการชุมนุมที่พลับพลา (กฉว 1:1-54) ในระหว่างการเดินทางจากอียิปต์ไปยังปาเลสไตน์นั้น มีการนับบรรดาพวกอิสราเอล 2 ครั้งด้วยกัน ครั้งแรกที่ปาซีนายนี้เอง ครั้งที่ 2 ที่ปากันดารของโมอับเมื่อราว ๆ 38 ปีต่อมา (กฉว 26)
- 9 การจัดตระกูลต่าง ๆ รอบพลับพลานั้น (กฉว 2:1-34)
- ก ด้านทิศตะวันออก: ยูดาห์ (หัวหน้า), อิสสาคาร์, เศบูลุน (2:3-9)
 - ข ด้านทิศใต้: รูเบน (หัวหน้า), กาด, สิเมโอน (2:10-16)
 - ค ด้านทิศตะวันตก: เอฟราอิม (หัวหน้า), เบนยามิน, มนัสเสห์ (2:18-24)
 - ง ด้านทิศเหนือ: ดาน (หัวหน้า), อาเชอร์, นัฟทาลี (2:25-31)
- 10 สัตย์ปฎิญาณนาหาริชแห่งพลับพลา (กฉว 6:1-21) มีกฎอยู่ 3 ข้อเกี่ยวกับการทำสัตย์ปฎิญาณนี้
- ก เขาจะกินผลที่ทำจากเถาองุ่นไม่ได้เลยไม่ว่าลักษณะใด (6:3-4)
 - ข เขาจะตัดผมไม่ได้ (6:5)
 - ค เขาจะแตะต้องซากศพไม่ได้ (6:6-8)
- 11 การอวยพรอันยิ่งใหญ่แห่งพลับพลานั้น (6:22-27)
- 12 บรรดาของถวายที่พวกหัวหน้าตระกูลทั้ง 12 คนได้นำมาถวายให้พลับพลา (กฉว 7) พระเจ้าทรงสำแดงว่าพระองค์ทรงสนพระทัยแต่ละบุคคลด้วยการให้บันทึกของถวายแต่ละอย่างของทั้ง 12 คน แม้ว่าของแต่ละอย่างนั้นจะเป็นสิ่งเดียวกันก็ตาม
- 13 เมธร์ศมีแห่งพลับพลา (กฉว 9:15-23)
- 14 แตรเงิน 2 อันแห่งพลับพลา (กฉว 10:1-10) ซึ่งจะเป่าขึ้นในโอกาสพิเศษ 4 อย่าง
- ก เพื่อให้คนทั้งปวงมาชุมนุมกัน (10:1-4)
 - ข เพื่อเป็นสัญญาณเตือนในกรณีที่ถูกโจมตี (10:5-6)
 - ค เมื่อชาวอิสราเอลเองจะเข้าทำสงคราม (10:9)

ง ในงานเลี้ยงตามกำหนดของอิสราเอล (10:10)

4 อิสราเอล เดินทางจากซีนายไปยังคาเดชบารเนีย (กฉว 10:11-12:16)

ระหว่างทาง 240 กิโลเมตร เช่นกัน

ก การระดมพลเพื่อออกเดินทาง (10:11-28)

ข พี่เขยที่คัดค้าน โมเสสพยายามที่จะขอให้โฮบาบพี่เขยของตนมาช่วยเป็นหูเป็นตาให้กับพวกอิสราเอล แต่ข้อเสนอ นั้นได้ถูกปฏิเสธเสีย (10:29-32)

ค เสामชมที่ลหายไป (10:34-36)

ง การพิพากษาด้วยไฟ (11:1-3) พระพิโรธของพระเจ้าก็มาถึงพวกเขาเพราะพวกเขาได้ทำความผิดบาปด้วยการบ่นพึมพำ

จ ผูงชนที่ช่างบ่น (11:4-9) กลุ่มคนชั่วซึ่งเคยอยู่ใต้พวกอียิปต์ได้ยุยงให้ชาวอิสราเอลบ่นเรื่องอาหารอีก

ฉ ผู้พยากรณ์ที่ฉุนเฉียว (11:10-15)

1 โมเสสเห็นว่าพระเจ้าทรงให้เขารับการระหนักเกินไปในเรื่องการนำชาติอิสราเอลจึงได้ร้องทูลขอความช่วยเหลือเพิ่มขึ้นอีก

2 พระเจ้าทรงยอมรับข้อเรียกร้องที่ทำให้พระองค์เสียพระทัยนี้ โดยการที่เอาอำนาจพระวิญญาณบริสุทธิ์บางส่วนจากโมเสสไปแจกจ่ายให้พวกหัวหน้าอาวูโสชาวฮีบรู 70 คนโดยได้รับคนละเท่า ๆ กัน (11:25)

ช อาหารแห่งความตาย (11:31-34) การพิพากษาก็มาถึงพวกคนช่างบ่นอีกครั้งหนึ่ง พวกเขาไม่สนใจต่อมานานนั้น และได้ฆ่านกกระทาเป็นอาหารแทน

ซ พี่สาวที่ทุกข์ทรมาน (กฉว 12:1-15) ทั้งอาโรนและนางมีระยามพากันวิพากษ์วิจารณ์โมเสสน้องชายของตน สาเหตุจากเรื่องภรรยาและการเป็นผู้นำอันเข้มแข็งของโมเสส พระเจ้าจึงทรงให้นางมีระยามถูกโรคเรื้อนคุกคาม เมื่ออาโรนมาขอร้องโมเสส โมเสสก็ทูลขอ โรคเรื้อนของนางมีระยามจึงหายไป

5 อิสราเอล ที่คาเดชบารเนีย (กฉว 13-14)

ก การสอดแนม (13:1-25) โมเสสได้รับพระบัญชาให้ส่งหัวหน้าคนหนึ่งจากแต่ละตระกูลทั้งหมด 12 คน ให้เข้าไปสอดแนมแผ่นดินคานาอัน

ข เรื่องน่าเสียใจ (13:26-14:10) หลังจากที่ทั้ง 12 คนได้สำรวจสืบดูแผ่นดินนาน 40 วันแล้ว พวกเขาก็กลับมาพร้อมด้วยคำรายงานดังนี้

- 1 คำรายงานของคนส่วนใหญ่ คือพวกหัวหน้าของ 10 ตระกูล กล่าวว่า "พวกเรายึดแผ่นดินนี้ไม่ได้" (13:32-33)
- 2 คำรายงานของคนส่วนน้อย คือ โยชูวาและคาเลบ กล่าวว่า "ขอให้เราทั้งหลายขึ้นไปตีเมืองนั้นทีเดียว เพราะพวกเรามีกำลังที่จะต่อสู้เอาชนะเขาได้" (13:30)
- 3 เสียงร้องของพวกประชาชน คือ เราจะไม่ไป (14:1-3) เหตุการณ์เหล่านี้เป็นครั้งที่ 10 ที่พวกอิสราเอลขัดขึ้นต่อพระเจ้า การขัดขึ้นทั้ง 10 ครั้งมีดังนี้
 - ก ที่ทะเลแดง (อพย 14:11-12) (ทะเล)
 - ข ที่ตำบลมาราห์ (อพย 15:14) (น้ำ)
 - ค ในปากันคารแห่งสิน (อพย 16:2-3) (มานา)
 - ง ที่เรฟีดิม (อพย 17:1-3) (น้ำจากศิลา)
 - จ ที่ภูเขาซีนาย (อพย 32:1-6) (รูปโคทองคำ)
 - ฉ ขณะกำลังเดินทางไปยังตำบลคาเดช (3 ครั้ง) (กฉว 11:1-3; 4-9; 31-34)
 - ช ที่ตำบลคาเดช (2 ครั้ง) (กฉว 14:1-4, 10) (กลับไปยังอียิปต์)

ค การพิพากษาปรับโทษ พระเจ้าได้ทรงตัดสินพระทัยว่าจะไม่ยอมให้คนที่อายุ 20 ปีหรือมากกว่าเข้าไปในคานาอันเลย (14:34)

6 อิสราเอล เดินทางจากคาเดชบารเนียไปยังริมฝั่งตะวันออกของแม่น้ำจอร์แดน (กฉว 15-36)

ระหว่างที่ร่ำร้อนไปอย่างรู้จุดหมายนี้เอง มีเหตุการณ์เกิดขึ้นดังต่อไปนี้

ก ผู้ฝ่าฝืนวันสะบาโตผู้หนึ่งถูกขว้างด้วยหินจนตาย (15:32-36)

ข ผู้ก่อกวนถูกแผ่นดินกลืน (16:1-32)

1 ทายาทแห่งเลวีชื่อ โคราเป็นผู้มีอิทธิพลมาก เขาได้นำพวกหัวหน้า 250 คนคบคิดกันต่อต้านอำนาจของโมเสส

2 พระเจ้าได้ทรงทำให้แผ่นดินแยกออกกลืนเอาพวกผู้ที่ก่อกวนนั้นไปเสีย และคนอีกกว่า 14,700 คนก็ถูกประหารด้วยภัยพิบัติที่มาจากพระเจ้า

ค ไม้เท้าของอาโรนที่ผลิดอกออกผล (17:1-13) เพื่อเน้นถึงอำนาจที่พระองค์ทรงประทานแก่โมเสสและอาโรน พระเยโฮวาห์จึงทรงบัญชาพวกหัวหน้าจากแต่ละตระกูลให้เอาไม้เท้าที่มีชื่อของตนเขียนไว้มาให้โมเสสวางไว้ในพลับพลา วันรุ่งขึ้นก็พบว่าไม้เท้าของอาโรนผลิดอกออกผลและมีผลติดอยู่

ง ความตายของนางมิระยาม พี่สาวโมเสส (20:1)

- จ ความคิดบาปของโมเสส (20:1-13) พระเจ้าได้ทรงบัญชาให้โมเสสพูดกับหินก้อนหนึ่งและสั่งหินก้อนนั้นให้ปล่อยน้ำไหลออกมา แต่แทนที่จะทำเช่นนั้น โมเสสที่กำลังโกรธและเชื่อครึ่งไม่เชื่อครึ่งจึงได้ขวาดคนทั้งปวง และไม่เชื่อฟังพระเยโฮวาห์โดยการตีหินนั้น 2 ครั้ง แม้ว่าโมเสสจะไม่เชื่อฟังก็ตาม พระเจ้าก็ยังทรงประทานน้ำให้ แต่ได้ตรัสบอกโมเสสว่าครั้งนี้จะทำให้เขาไม่ได้เข้าดินแดนที่ทรงสัญญาไว้ (20:12)
- ฉ ข้อเรียกร้องง่าย ๆ ถูกปฏิเสธเสีย (20:14-22) พวกเขาโศกเศร้าเป็นทนายของเอซาอูได้ปฏิเสธไม่ยอมปล่อยให้อิสราเอลเดินทางผ่านดินแดนของตน เพราะฉะนั้นพวกอิสราเอลจึงจำต้องเดินทางเพิ่มขึ้นอีกถึง 288 กก ในปากันคารที่ร้อนและมีแต่ศัตรู
- ช มหาปุโรหิตถูกปลด (20:23-29)
- 1 พระเจ้าได้ทรงบัญชาให้โมเสสถอดเครื่องทรงมหาปุโรหิตจากอาโรนและนำไปสวมให้แก่เอเลอาซาร์บุตรชายอาโรน
 - 2 อาโรนตายเมื่ออายุ 123 ปี และศพถูกฝังบนภูเขาฮาระ
- ซ การแก้ปัญหาเรื่องงูพิษ (21:5-9)
- 1 พระเจ้าได้สั่งงูพิษหลายตัวเพื่อเป็นการลงโทษอิสราเอลที่ขอบขั้วขึ้น
 - 2 ประชาชนกลับใจเสียใหม่จึงได้รับการรักษา
 - 3 งูทองเหลืองถูกยกขึ้นบนปลายไม้เพื่อทุกคนจะมองเห็นได้
 - 4 ใครก็ตามที่ถูกงูกัดเพียงแต่มองงูทองเหลืองเท่านั้นก็จะหาย
- ณ ผู้พยากรณ์ที่หลงไป (กคว 22-24)
- 1 บาลาคกษัตริย์แห่งเมืองโมอับตกใจกลัวจึงได้เสนอแก่บาลาอัมผู้พยากรณ์นอกศาสนาจากเมโสโปเตเมียว่าจะมอบทรัพย์สมบัติให้ถ้าบาลาอัมยอมสาบแช่งพวกอิสราเอลที่กำลังเดินทางมา เพื่อเมืองโมอับจะได้ปลอดภัย (22:1-8)
 - 2 พระเจ้าทรงเตือนบาลาอัมว่าอย่ารับสินบน (22:9-12)
 - 3 ข้อเสนอเพิ่มขึ้นอีก บาลาอัมจึงตกลงไปกับคนของบาลาค (22:15-21)
 - 4 ระหว่างทางไปยังเมืองโมอับ บาลาอัมถูกดำเนินจากสัตว์ที่เขาขี่มาและเขาเกือบจะต้องตายด้วยพระหัตถ์ทูตพระเยโฮวาห์ (กคว 22:22-25)

5 บาลาอัมมาถึงเมืองโมอับ เขาได้ก้มลงมองคูไพร่พลอิสราเอลที่อยู่ในหุบเขาเบื้องล่าง ใกล้เคียง ๆ นั้น บาลาอัมพยายามที่จะสาปแช่งอิสราเอลถึง 4 ครั้ง แต่ทุกครั้งกลับมีคำอวยพรออกจากปากของเขาซึ่งเขาเองก็ประหลาดใจ และทำให้บาลาคโกรธมาก พระพร 4 ครั้ง มีดังนี้

ก การพยากรณ์ครั้งแรก (23:1-10)

1 อิสราเอลจะอยู่ตามลำพังไม่นับรวมเข้ากับประเทศอื่น

2 พงศ์พันธุ์ของอิสราเอลมากมายดุจฝูงกบิลิน

ข การพยากรณ์ครั้งที่ 2 (23:11-30) ไม่มีอะไรจะสามารถลอดผ่านเกราะป้องกันที่พระเจ้าห่อหุ้มอิสราเอลไว้ได้

ค การพยากรณ์ครั้งที่ 3 (24:1-9)

1 อิสราเอลได้รับการเชิดชูให้เป็นประเทศ

2 อิสราเอลจะกินพวกศัตรูของตนจนหมด

ง การพยากรณ์ครั้งที่ 4 (24:-10-25) เกี่ยวกับพระเมสสิยาห์ (24:17)

ญ ปุโรหิตผู้จงรักภักดี (กคว 25)

1 แม้ว่าบาลาอัมจะประสบความสำเร็จในการสาปแช่งอิสราเอล แต่บาลาอัมก็เกือบจะทำลายอิสราเอลได้สำเร็จ โดยการจับพวกหญิงชาวโมอับไปยั่ววนผู้ชายอิสราเอล (25:1; 31:16)

2 ฟิเนหัสปุโรหิตหลานชายอาโรนเป็นผู้ชอบธรรม เขาได้ลดพระพิโรธของพระเจ้าลงโดยการสังหารชายหญิงคู่สวาทที่ไร้ยางอายคู่หนึ่ง คือ เจ้านายจากตระกูลสิเมโอนและหญิงแพศยาผู้รักจากมีเดียน อย่างไรก็ตาม คนอิสราเอลได้ตายไปถึง 24,000 คน (25:7-18)

ฎ การสำรวจสำมะโนครัวครั้งที่ 2 (กคว 26)

1 การสำรวจสำมะโนครัวครั้งที่ 2 นี้ นับได้ทั้งหมด 601,730 (ดู ข้อ 51) เป็นการสำรวจหลังจากครั้งที่ 1 ราว ๆ 30 ปี และมีคนน้อยกว่าเดิม 1820 คน

2 ไม่มีใครอายุเกิน 20 ปีในตอนอิสราเอลขจัดขึ้นที่คาเดชมีชีวิตอยู่เลย เว้นแต่โมเสส คาเลบและโยชูวา (26:64-65)

3 เมื่อเปรียบเทียบกับการสำรวจครั้งแรกแล้ว ตระกูลสิเมโอนลดลงมากที่สุด (ลดลง 37,100 คน) คนในตระกูลมะนาเซเพิ่มขึ้นมากที่สุด (เพิ่มขึ้น 20,500 คน)

- ฎ การเปลี่ยนแปลงผู้นำ (27:12-23)
- 1 เอละอาซารมหาปุโรหิตได้รับพระบัญชาให้วางมือบนโยชูวาในที่ประชุมคนทั้งปวง ซึ่งเป็นการยกอำนาจของโมเสสมาให้โยชูวา
 - 2 โยชูวาจึงกลายเป็นหัวหน้าคนใหม่ โดยโมเสสเป็นผู้ประกาศการมอบอำนาจครั้งนี้
- ฐ การทำลายพวกมีเดียน (กฉว 31)
- 1 การโจมตี (31:1-6)
 - 2 การสู้รบ (31:7-18)
 - 3 การชำระให้บริสุทธิ์ (31:19-24)
 - 4 ของที่ยึดได้ (31:25-54)
- ฑ นักรบฝ่ายโลกบางคน (กฉว 32)
- 1 พวกตระกูลรูเบน พวกตระกูลกาด และครึ่งหนึ่งของพวกตระกูลมะนาเชได้มาหาโมเสสเพื่อขออนุญาตตั้งรกรากที่เมืองกิเลอาดบริเวณด้านตะวันออกของปาเลสไตน์ ข้ามฝั่งแม่น้ำจอร์แดนไป
 - 2 โมเสสก็เส้ำใจ แต่ได้อนุญาตพวกเขาโดยมีข้อแม้ว่า ทั้ง 2 ตระกูลกับอีกครึ่งตระกูลนี้จะต้องข้ามฝั่งแม่น้ำไปพร้อมกับตระกูลอื่น ๆ เพื่อช่วยรบเอาชนะพวกคานาอัน พวกเขาได้เห็นด้วย
- ฒ เมืองแห่งความรอด 6 เมือง (กฉว 35)
- 1 เมืองเหล่านี้ได้แก่เมืองบนฝั่งตะวันออกของแม่น้ำจอร์แดน คือ เมืองเบเซอร์ เมืองโกลาน และเมืองราโมท เมืองบนฝั่งตะวันตกของแม่น้ำจอร์แดน (ในปาเลสไตน์เอง) คือเมืองเคเดช เมืองเซเคมี และเมืองเฮโบรน (กฉว 35:10-14; พบญ 4:43; ยชว 20:7-9)
 - 2 ทั้ง 6 เมืองนี้เป็นเมืองส่วนหนึ่งของเมือง 48 เมืองที่ยกให้แก่พวกเลวี ซึ่งไม่ได้รับส่วนที่ดินเหมือนอย่างตระกูลอื่น ๆ ในตอนที่โยชูวาแบ่งแผ่นดินนั้น
 - 3 เมืองทั้ง 6 ถูกกำหนดให้เป็นที่ลี้ภัยสำหรับผู้ฆ่าคนโดยไม่เจตนา เพื่อจะได้หนีพ้นจากญาติของคนตายที่มาแก้แค้น
 - 4 ผู้ฆ่าคนนั้นจะปลอดภัยตราบใดที่เขายังอยู่ในเมืองใดเมืองหนึ่งใน 6 เมืองจนเมื่อมหาปุโรหิตตายแล้ว เขาจึงกลับบ้านได้อย่างปลอดภัย (35:25-28)